

капіталом під впливом інформаційно-комунікаційних технологій. Соціально-трудова відносина: теорія та практика. 2016. № 2. С. 135–140.

2. Хмелевський С. М. Основні характеристики та необхідні вимоги до професії HR-менеджера. *Економіка та управління підприємствами*. 2017. Вип. 20. С. 626-631.

3. Професія HR-менеджер. URL: <https://www.itcluster.ck.ua/projects/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%96%D1%8F-hr-%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%80-%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96-%D1%82%D0%B5%D0%B7%D0%B8-%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86/>

4. Попова М. Ринок праці. Рейтинг HEADHUNTER: Все по місцям. URL: <http://www.rbcplus.ru/news/56c3e2297a8aa91dc0ad91a4>.

5. Автоматизація в HR: з якою роботою вже справляються машини. URL: https://hh.ru/article/502204?from=article_506200.

6. Комунікатор і управлінець: сучасні функції HR-менеджера. URL: https://ares.by/blog/kommunikator_i_upravlenetssovremennye_funktsii_hrmenedjera.

7. Цифровий HR: революція на підході. URL: <https://www.computerworld.ru/articles/Tsifrovoy-HR-revolyuetsiya-na-podhode>.

8. Сучасні HR-навички. Talent Management. URL: <https://www.talent-management.com.ua/4644-4644-hr-skills>.

9. Цінності та компетенції HR. Погляд CIPD. URL: <https://executives.com.ua/kompetentsii-ta-tsinnosti-hr-zgidno-z-cipd/>.

Сидоренко Т.В.,

кандидат наук з соціальних комунікацій,
доцент кафедри івент-менеджменту та
соціальних комунікацій ВП «Миколаївська
філія Київського національного університету
культури і мистецтв», м. Миколаїв, Україна

ВІРТУАЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ СПІЛЬНОТИ У ВЕБСЕРЕДОВИЩІ ЗВО

Розвиток інтернет-комунікацій сприяли активному впровадженню віртуальних комунікацій в освітній процес закладів освіти різного рівня. Спостерігається реальна освітня активність у віртуальній площині закладів вищої освіти, які масово перейшли на дистанційну освіту ще під час пандемії та продовжують у воєнний період. В умовах ІТ-орієнтованого інформаційного та постінформаційного суспільства основний акцент переноситься на елементи формування інноваційних процесів і побудови сервіс-орієнтованих спільнот. Застосування засобів інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) з метою організації особистісно-орієнтованого навчання є тим чинником освітнього середовища, що дозволяє суттєво впливати на результативність

навчального процесу, систематизацію знань, індивідуалізацію навчання з урахуванням особистісних запитів того, хто навчається [1]. Найактивніше у навчальному процесі ЗВО використовується такий елемент веббазованих комунікацій, як навчальна віртуальна спільнота.

Питання ефективності діяльності у віртуальних навчальних спільнотах досліджували зарубіжні науковці: С. Асето С. Весібанд, Дж. Левін, Г. Рейнголд, К. Сван, А. Сузберт та ін. Серед українських вчених ці питання вивчають В. Биков, М. Жалдак, Н. Задорожна, І. Іванюк, С. Литвинова, І. Малицька, К. Мейер, А. Пелещицин, Ю. Романишин та ін. Тематика досліджень стосується питань використання віртуальних спільнот у навчальних цілях; інформаційно-навчальні середовища, у яких вони функціонують; інструменти й засоби, за допомогою яких вони створені; соціальні сервіси та віртуальне середовище ЗВО.

Дослідники визначають віртуальні спільноти як засіб навчання, спілкування. Автори використовують різні поняття: «віртуальні навчальні спільноти», «віртуальні команди», «спільноти накопичення знань з комп'ютерною підтримкою» «спільноти за запитом», «віртуальні співтовариства» та ін. Віртуальні спільноти розглядають як вид соціально-навчальних агрегацій у мережі, що формують Web як гіперпростір персональних стосунків. Італійськими дослідниками запропоновано таке визначення навчальної спільноти: «будь-яка колективна група осіб, які поділяють спільні інтереси, цілі, пристрасті, об'єкти та обставини і - завдяки активності дій (активна чи пасивна участь) з іншими членами групи розширяють свій рівень розуміння, усвідомлення, знання, досвід і перспективи» [2].

Найбільш цитованим серед зарубіжних та українських дослідників є визначення віртуальної спільноти Г. Рейнгольда: «Віртуальні спільноти є соціальними об'єднаннями людей, які виростають з мережі, коли група людей підтримує відкрите обговорення проблеми достатньо довгий час і робить це досить людяно для того, щоб сформувати мережу своїх особистих відносин у киберпросторі» [3].

У вітчизняному освітньому просторі віртуальну навчальну спільноту розглядають як «соціальне об'єднання осіб у віртуальному просторі мережі Інтернет, які мають спільні навчальні цілі, завдання, потреби та інтереси, які беруть участь в спільному обговоренні та вирішенні навчальних завдань на основі власного досвіду» [1].

Отже, навчальна спільнота – це сукупність людей, які навчаються разом, зі спільними інтересами, які здійснюють певні види інформаційної активності в межах визначеного фізичного або віртуального простору. Спільність цілей та інтересів навчального процесу неодмінно призводитиме до формування віртуальних спільнот з високим ступенем поєднання взаємних інтересів. Учасники спільноти утворюють спільне джерело фахових даних та знань і формують нове якісне навчальне середовище об'єднаного контенту та способів доступу до нього [4]. Спільним у цих назвах є або слово «спільнота» або «мережа» (тобто «соціальні» мережі, групи людей, що взаємодіють один з одним через спілкування).

Існує три базових ознаки віртуальної спільноти, а саме: неформальна група людей (тобто група, не зв'язана офіційними або організаційними зобов'язаннями); існує якась об'єднуюча тема або область інтересів; мета існування спільноти полягає в обміні, поглибленні й вивченні знань і досвіду, а також у створенні нових знань і знаходження рішень для виниклих проблем.

За типом віртуальні навчальні спільноти поділяються на локальні та глобальні, вони можуть різнитись за кількістю учасників, віком, статтю, рівнем освіти, культурними уподобаннями та ідентичністю, релігійним віросповіданням, а також громадянством. Віртуальні навчальні спільноти виникають на основі вже існуючих освітніх мереж або платформ, що дає можливість організувати навчальний процес за допомогою сучасних педагогічних технологій, де члени спільноти використовують загальновідомі засоби навчання (обладнання, програмне забезпечення), до яких мають доступ усі учасники.

В більшості ЗВО можна виділити функціонуючі «віч-на-віч»-спільноти, «чисті» онлайн-спільноти та гібридні спільноти, в яких класична структура комунікації «віч-на-віч» суттєво збагачується електронними засобами комунікації.

Всі вебспільноти для дистанційного навчання належать до одного з таких типів: чат, блог, форум [5]. Особливостями використання чатів у процесі дистанційного навчання виступає те, що і студент і викладач повинні бути в режимі онлайн; спілкування викладач-студент може бути зручним для вирішення організаційних питань, додаткових питань або уточнення з теми; формат студент-студент сприятиме удосконаленню зв'язків між ними.

У контексті дистанційного навчання блоги рекомендують використовувати як журнали викладачів та журнали студентів. Такий вид спілкування забезпечує можливість учасникам процесу висловлювати свої думки, що безперечно сприяє навчанню та розвитку студентів, а також розвитку та вдосконаленню викладачів ЗВО.

Для дистанційного навчання найкращою платформою виступає веб-форум, оскільки він забезпечує структурування та збереженість інформації, що полегшує студентам пошук і доступ до інформації, а також викладач і студент мають рівні права для ініціювання питань для дискусій та обговорень.

У ЗВО можуть існувати і спільноти обміну знаннями (термін увів Етьєн Венгер), які представляють собою суспільне утворення, члени якого залучені в спільну діяльність і спілкування виступає необхідною умовою їхнього співробітництва (приміром, наукові товариства).

Навчальні спільноти мають певні переваги в порівнянні з іншими формальними та неформальними об'єднаннями користувачів Інтернету. Серед них:

- інтенсивний комунікаційний процес, який сприяє розвитку навичок міжособистісної комунікації, збагаченню ідеями, обміну знаннями, що приводить до більш глибокого розуміння змісту навчання;
- висока мотивація навчання та розвиток почуття індивідуальної відповідальності за групову навчальну діяльність;
- збагачення навчального досвіду;

- подолання почуття самотності, ізольованості, відчуття приналежності до колективу, надання емоційної, психологічної підтримки один одному;
- навчання через роботу, практику, соціально значущий експеримент;
- накопичення нового знання шляхом спілкування з іншими на основі методики навчання у співпраці [6].

Веб-спільнота складається з трьох основних сутностей: учасників, інформаційного наповнення та правил Веб-спільноти. За правилами стежить модератор, у навчальній спільноті – це викладач, який має можливість змінювати, видаляти повідомлення, керувати ходом бесіди, дискусії, обговорення. Для того, що дії з керування були ефективними, викладач повинен володіти майстерністю, інтелектом для генерування висловлювань, вміння працювати над декількома темами, поширювати свій досвід на велику кількість студентів. Крім знань з предметної дисципліни і вміння використовувати необхідні інформаційні технології, він повинен володіти педагогічними та психологічними навичками і технологіями.

Впровадження в дистанційне навчання технологій онлайн-спільнот дасть змогу вирішувати такі завдання:

- усунути суперечність, пов'язану з розбіжністю цілей викладача та студентів. найчастіше викладач бажає передати базові та фундаментальні знання по досліджуваній області, а студент отримати набір практик і навичок для вирішення нагальних задач;
- зменшення розриву між поточним становищем у предметній області і описаному в навчальному матеріалі, тобто вирішується проблема «старіння» навчальних матеріалів;
- одержання навичок виробітку нових ідей, придбання критичного мислення і творчого потенціалу;
- одержання навичок коректної роботи в колективі, т.зв. соціальних навичок.

Висновки:

1. Віртуальна навчальна спільнота є прикладом комп'ютерно-орієнтованого навчального середовища, де викладачі та студенти виступають в якості партнерів і де процес спілкування відбувається за принципом демократичності та відкритості думок й висловлювань [1].

2. Члени спільноти є частиною так званої безмежної і позачасової зони, це - люди з різним життєвим досвідом, знаннями, місцем розташування, мовою, релігією, досвідом, цінностями та ін., які загалом належать до різних культур і їх участь сприяє формуванню уявлень про нові підходи до спільних інтересів, проблем і змін у майбутньому суспільства.

3. Взаємодія в рамках навчальних спільнот приводить головним чином до набуття таких навичок, вмінь компетентностей: інформаційно-комунікаційна компетентність, відчуття ініціативи, впевненість у собі, творчість, критичне мислення, комунікативні та організаторські навички, компетентність навчитися вчитися, а також соціальні та громадянські компетентності.

Список використаних джерел:

1. Іванюк І. В. Досвід віртуальних навчальних спільнот у формуванні полікультурної компетентності учнів: міжнародний аспект. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Postmetodyka_2013_2_10.
2. Stefania Aceto, Claudio Dondi, and Paola Marzotto. Pedagogical Innovation in New Learning Communities. An In-depth Study of Twelve Online Learning Communities. URL: <ftp://ftp.jrc.es/pub/EURdoc/JRC59474.pdf>
3. Encyclopedia Britannica. Virtual community. URL: <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/1495829/virtual-community>.
4. Биков В. Ю., Литвинова С. Г. Корпоративні соціальні мережі як об'єкт управління освітньої соціальної системи. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2016. №2. С. 68-76. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/23977>.
5. Голощук Р. О., Думанський Н. О., Серов Ю. О. Веб-спільноти в дистанційній освіті. URL: https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2008/18_10/286_Goloszczuk_18_10.pdf
6. Моисеева М.В., Сойферт С. Феномен виртуальных учебных сообществ. URL: <http://emag.iis.ru/arc/infosoc/emag.nsf/BPA/b6bfbf5f9b5ab471c3256c5200340dc9>

Ставніченко І.В.,

завідуюча відділом фортепіано Дитячої музичної школи № 2 м. Миколаєва, м. Миколаїв, Україна

МУЗИЧНІ ЗДІБНОСТІ, ЗАСОБИ ЇХ ВИЯВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ

Розвиток музичних здібностей, як одне з найважливіших завдань музичної педагогіки та методики навчання, необхідний для формування особистості майбутніх музикантів в процесі опанування майстерності гри на фортепіано. В останні роки виник ряд робіт вітчизняних авторів, в яких зроблено важливі методичні розробки у питанні виявлення та розвитку музичних здібностей учнів.

Здібності – це психічна властивість, яка сприяє засвоєнню навчання. Виділимо деякі аспекти видових характеристик категорії музичних здібностей.

1. Здібності загальні:

а) Розумово-психічні здібності: жвавість, кмітливість, кругозір, швидкість реакції, глибина пам'яті, спостережливість, увага;

б) Робочі здібності: дисциплінованість, посидючість, працьовитість, наполегливість, цілеспрямованість;

в) Загально-художні здібності: артистизм, яскравість образного мислення;

г) Спеціальні: музичний слух, ритм, пам'ять;